

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/87/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6214204776
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6214204776.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a sudcov Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša, v právnej veci žalobcu B. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q. XX, XXX XX S., proti žalovanému H. I. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. 7, XXX XX O., v konaní o zaplatenie sumy 1 040 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 3C/213/2015-49 zo dňa 29. 09. 2015, takto

rozhodol:

I. Rozsudok vo výroku, ktorým okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 816,08 €, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania potvrdzuje.

II. Vo zvyšku zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

III. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 816,08 € istiny titulom nájomného. Vo zvyšku návrh žalobcu zamietol.

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia okresný súd uviedol, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že žalovaný užíval na základe zmluvy o nájme byt, ktorý je vo vlastníctve žalobcu. Táto skutočnosť nebola medzi stranami sporná, keď v zmysle zmluvy o nájme sa žalovaný zaviazal platiť žalobcovi nájomné vo výške 300 € mesačne a za služby spojené s nájmom sumu vo výške 20 € mesačne, teda spolu sumu 320 € mesačne. Nájom bytu bol dohodnutý na dobu určitú od 26. 01. 2013 do 25. 01. 2014, pričom ku skončeniu nájmu došlo zo strany žalovaného ako nájomcu, ktorý sa z bytu odsťahoval. Hoci žalovaný tvrdil, že sa z predmetného bytu odsťahoval k 30. 06. 2013, podľa názoru súdu ku skončeniu nájmu platne mohlo dôjsť len písomne v zmysle čl. V. Zmluvy o nájme bodov 5.2 až 5.10. Žalovaný však súdu nepredložil žiadny dôkaz o tom, že nájom bytu zanikol už ku dňu 30. 06. 2013 napriek tomu, že predložil súdu zmluvu o nájme bytu, ktorú uzavrel s iným prenajímateľom, čo však nepreukazuje, že došlo ku skončeniu predmetného nájmu bytu platne dňom 30. 06. 2013, ako to žalovaný tvrdil. Podľa okresného súdu tak nájom bytu trval do 19. 07. 2013 s prihliadnutím na to, že žalobca byt znovu prenajal od 20. 07. 2013. Pokiaľ ide o výšku dlhu na nájmom, žalobca predložil súdu príjmové pokladničné doklady, z ktorých okresnému súdu vyplynulo, že žalovaný si riadne neplnil svoje povinnosti nájomcu za obdobie nájmu od 26. 01. 2013 do 19. 07. 2013, za ktoré zaplatil žalobcovi sumu vo výške 1 360 €. Žalovaný bol však povinný v súlade so zmluvou o nájme za toto obdobie uhradiť žalobcovi nájomné vrátane poplatkov za služby spojené s nájmom za päť mesiacov po 320 €, čo činí 1 600 € a od 26. 06. 2013 do 19. 07. 2013 za 24 dní sumu primerane vo výške

256,08 €. Spolu mal tak uhradiť žalobcovi sumu 1 856,08 €, avšak žalovaný zaplatil žalobcovi sumu vo výške 1 360 €. Okresný súd potom rozdiel predstavujúci sumu 496,08 € považoval za dlžné nájomné, ktoré žalovaný žalobcovi ako dlžné nájomné neuhradil, v dôsledku čoho v tomto rozsahu považoval návrh žalobcu za dôvodný.

3. Okresný súd považoval za dôvodný návrh aj v časti, v ktorej si žalobca voči žalovanému uplatnil nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v zmysle čl. V. bod 4.11 predmetnej zmluvy o nájme, ktorá bola dojednaná v súlade s ust. §-u 544 Občianskeho zákonníka. Zmluvná pokuta bola účastníkmi dojednaná platne, k zániku nájomného vzťahu nedošlo ani jedným zo spôsobov dohodnutým v čl. V. bod 5.2 Zmluvy o nájme, pretože žalovaný sa z bytu odsťahoval bez uvedenia dôvodu a bez riadneho odovzdania bytu žalobcovi ako prenajímateľovi. Súd preto vyhovel podanému návrhu aj v časti zmluvnej pokuty vo výške 320 €. Tým, že sa žalobca podaným návrhom domáhal zaplatenia sumy vo výške 1.040 € a súd považoval jeho návrh za dôvodný vo výške 496,08 € ako nezaplatené nájomné a poplatky za služby + 320 € ako zmluvná pokuta, potom žalobu vo zvyšku (223,92 €) ako nedôvodnú zamietol.

4. K námietke žalovaného, že nie je žalobcovi nič dlžný, pretože žalobcovi zaplatil dohodnuté nájomné v plnej výške okresný súd nemohol prihliadnuť, pretože žalovaný nepredložil súdu žiadne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Žalobca na pojednávaní popieral, že by od žalovaného prevzal iné sumy a iným spôsobom, ako tie, ktoré vyplývajú z predložených príjmových pokladničných dokladov, a žalovaný nepreukázal súdu, že by zaplatil žalobcovi viac, ako z predložených dokladov vyplýva.

5. O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa ustanovenia § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku platného a účinného do 30. 06. 2016 (ďalej v texte „O. s. p.“), podľa ktorého náhradu trov pomerne rozdelil.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný s odôvodnením, že si nie je vedomý, že by žalobcovi niečo dlhoval, peniaze žalobcovi nechával v byte na pračke. Nie je preto ochotný zaplatiť požadovanú sumu „za plesnivý byt a ploštice“. Nedovolí mu to ani jeho finančná situácia, keďže má 14 exekúcií a je trestne stíhaný.

7. Okresný súd vo veci samej rozhodol dňa 29. 09. 2015 s tým, že odvolanie žalovaného bolo odvolaciemu súdu predložené dňa 10. 02. 2016. Dňom 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej v texte aj „CSP“), ktorý v zmysle § 470 ods. 1 stanovuje, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa prvej vety odseku 2 § 470 CSP však platí, že právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného a napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmal v medziach daných ust. § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu, teda vo výroku, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 816,08 € (výrok v poradí I.) podľa § 387 ods. 1,2 CSP ako vecne správny potvrdil.

9. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ust. §-u 470 ods. 1 CSP a §-u 470 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých odvolaní, ktoré boli podané do 30. 06. 2016 a ktorý účinok zostal zachovaný aj po 30. 06. 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej (od 01. 07. 2016) účinnej právnej úpravy o odvolaní a odvolacom konaní, sa v prípade týchto odvolaní nemôžu uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný (viď závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 36/1995).

10. Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 191 ods. 1 CSP a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa § 220 ods. 2 CSP. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi

na strane druhej. Okresný súd neporušil právo žalovaného na spravodlivý súdny proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil (nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 36/2010).

11. Úvodom odvolací súd poukazuje na zodpovednosť žalovaného za obsahové vymedzenie svojho odvolania v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi.

12. Odvolacím dôvodom žalovaného je jeho tvrdenie, že žalobcovi nie je nič dlžný, pretože mu peniaze nechával v byte na pračke. Uvedené skutkové tvrdenie nebolo zo strany žalovaného podložené žiadnym dôkazom alebo skutočnosťami, na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že by dlh na nájomnom zo strany žalovaného vo vzťahu k žalobcovi neexistoval. Už okresný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia konštatoval, že nemohol na námietku žalovaného, že „nie je nič žalobcovi dlžný“ prihliadať, nakoľko ani pred súdom prvej inštancie žalovaný na preukázanie svojich tvrdení nepredložil žiaden dôkaz. Okresný súd naopak pri rozhodovaní vo veci samej vychádzal z listinných dôkazov predložených žalobcom, ktoré však zo strany žalovaného tiež neboli spochybnené. Žalobca na pojednávaní poprel, že by od žalovaného prevzal aj ďalšie sumy, prípadne iným spôsobom ako tie, ktoré vyplývajú z predložených príjmových pokladničných dokladov, v dôsledku čoho okresný súd dôvodne dospel k skutkovým a následne právnym záverom, v zmysle ktorých mal žalovaný za obdobie od 26. 01. 2013 až do 19. 07. 2013 uhradiť žalobcovi nájomné v zmysle platne uzavretej zmluvy o nájme vo výške 1.856,08 €. Ak žalovaný zaplatil žalobcovi sumu vo výške 1.360 €, ktorá skutočnosť nebola sporná, potom rozdiel vo výške 496,08 € je suma, ktorú žalovaný dlhuje žalobcovi z titulu nájomného, ktoré v rozhodnom období nezaplatil.

13. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté vo veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tej strane sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky, ide o tú stranu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. Ak teda žalovaný tvrdil, že nájomné zaplatil, bolo jeho povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie tejto skutočnosti. Žalobca v konaní preukázal, že nájomné v súdom priznanom rozsahu zo strany žalovaného zaplatené nebolo, preto ak chcel žalovaný uvedené spochybniť či vyvrátiť, bolo jeho povinnosťou označiť a predložiť súdu relevantné dôkazy na preukázanie, že na nájomnom žalobcovi nedlhuje. Keďže žalovaný neoznačil a ani nepredložil súdu relevantné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, nemohlo ani zo strany súdu dôjsť k vykonaniu dokazovania v tomto rozsahu. Pokiaľ sa teda žalovaný chcel v konaní úspešne brániť, mal nielen tvrdiť, že nájomné uhradil, ale na svoje tvrdenie bolo jeho povinnosťou označiť i dôkazy. Teória v tejto súvislosti hovorí o tzv. presúvaní dôkazného bremena. Ide tu o rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi stranami sporu v závislosti na aktuálnom stave (priebehu) konania a na tom, ako právna norma vymedzuje práva a povinnosti strán hmotnoprávneho vzťahu (viď aj rozsudok NS SR sp. zn. 3MCdo 6/2010).

14. V sporovom občianskom súdnom konaní sa totiž uplatňuje prejednacía zásada. Strana má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s nespĺnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana sporu, ktorá tieto povinnosti nespĺnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a medzi povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ strana nespĺní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazné bremeno ako procesný inštitút v sporovom občianskom súdnom konaní spočíva v zodpovednosti strany za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Ak neboli preukázané tvrdenia strany, dôkazné bremeno neuniesla, čoho následkom je rozhodnutie súdu vo veci samej v jej neprospech. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktoré sa týkajú povinnosti tvrdenia a povinnosti označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou právnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán sporu. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena, ako aj nositeľa dôkazného bremena.

15. V prejednávanej veci sa žalobca domáhal voči žalovanému zaplata nia nájomného zo zmluvy o nájme. Žalobca preukázal existenciu platnej nájmove zmluvy, ktorej spornosť nenamietal ani žalovaný. Zároveň z predložených listinných dôkazov preukázal, že žalovaný ako nájomca si povinnosť platiť nájomné v období od 26. 01. 2013 do 19. 07. 2013 neplnil. Žalovaný ako nájomca tvrdenia, ani dôkazy predložené žalobcom nespochybnil, tieto nevyvrátil a nepredložil žiaden dôkaz o tom, že by nájomné v rozhodnom období uhradil. Z právnej teórie totiž vyplýva, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného. Žalovaný skutočnosť, že „žalobcovi nič nedlhuje“ však nepreukázal, v dôsledku čoho musí znášať rozhodnutie vo veci samej vo svoj neprospech. Uvedené sa vzťahuje i k nároku žalobcu na zaplata n ie zmluvnej pokuty vo výške 320 €, vo vzťahu ku ktorej sa žalovaný vôbec nevyjadril.

16. Okresný súd sa preto správne v odôvodnení rozhodnutia zameral len na argumenty, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považované za rozhodujúce, pretože všeobecný súd - súd prvej inštancie nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, príp. dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Vzhľadom na uvedenú argumentáciu, pokiaľ súd prvej inštancie návrhu žalobcu v rozsahu 816,08 € vyhovel, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd v súlade s § 387 ods. 2 CSP v tomto rozsahu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, potvrdil. Vo zvyšku, teda vo výroku, ktorým bol návrh žalobcu zamietnutý (výrok v poradí II.) zostáva rozsudok okresného súdu podľa § 367 ods. 2 CSP nedotknutý.

17. Okresný súd správne rozhodol i o náhrade trov konania, ak rozhodol v zmysle §-u 142 ods. 2 O. s. p., ktorú skutočnosť odvolací súd konštatuje napriek tomu, že odvolaním rozhodnutie o náhrade trov konania nebolo spochybnené, avšak ide o výrok závislý od rozhodnutia vo veci samej.

18. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. §-u 296 ods. 2 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný nebol v odvolacom konaní úspešný, preto nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobcovi, ktorý úspešný v odvolacom konaní bol, trovy odvolacieho konania, ktoré by boli preukázané, odôvodnené a ktoré by predstavovali účelne vynaložené výdavky žalobcu (§ 251 CSP), nevznikli. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

19. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b)

(§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh)

(§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).